

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Bucoresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază.

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Infrățirea sârbo-cehă.

Mai multă atențiune, decum s'ar pără la prima vedere, merită primirea ce li-s-au făcut celor 150 de Sârbi, sosiți la Praga, ca să cerceteze expozițiunea seculară a poporului ceh.

Accentuăm dela început, că vorbele și tiradele rostite cu acest prilegiu nu le luăm *ad litteram*. Oratorii dela ocazii festive decând e lumea au avut obiceiul și datorită de a vorbi în superlative. Dacă prin urmare Sêrbul Dragutin ne-a asigurat în vorbirea sa dela gara din Praga, că „Slavii inundă Europa și nimenea nu le va putea disputa puterea, fie ei Cehi, Sârbi sau Ruși“, apoi astfel de prestațiuni oratorice, oricât de semnificative altcum, sânt în cele din urmă nise simple vorbe umflate.

Nu după vorbirile ținute, ci după impregiurările, în care s'au ținut, și după scopurile ce urmăresc vom judeca importanța infrățirii din capitala Boemiei.

Ce se ține de aceste din urmă credem, că tare nelămurit nu va fi nimenea. Expoziția cehă aproape decând s'a deschis a fost în mai multe rânduri lăcaș de manifestațiuni politice. Fără hesitare putem număra și primirea Sêrbilor între aceste.

Multă nedumerire nu încapă nici asupra întrebării, în care parte ținesc manifestațiunile patrioților coroanei lui Wenzel. Ne aducem aminte de ovațiunile însuflețite ce s'au făcut la primirea unor studenți francezi. Aceste au fost atât de sgomotoase, încât autoritățile au trebuit să intervină, oprind între altele cântarea Marseillaisei în localurile expozițiunii. Pe de altă parte nise studenți din Germania au fost insultați din simplul motiv, că au vorbit în limba germană, necunoscând pe cea boemă. Scim mai departe, că visitei unei deputațiuni de Slovaci din Ungaria cei din Praga încă i-au atribuit o foarte mare importanță și au făcut dintr'însa prilegiu de fel de fel de enunțiațiuni politice și naționale. Chiar și Polonii, cu care altcum Cehii nici-odată nu au prea simpatizat, au fost primiți la expozițiunea din Praga cu căldură ostentativă. Acum mai pe urmă același lucru s'a întâmplat Sêrbilor, ear' nu preste mult va sosi în capitala Boemiei o deputațiune rusească, care sigur va fi întâmpinată și mai și ca toate cele de mai înainte.

Ori-ce se va fi vorbit și arangiat cu aceste ocazii, un lucru rămâne mai presus de toată îndoială: Nici Francezii, nici Sêrbii, nici Rușii, nici

Polonii nu au fost primiți cu astfel de ostentațiune numai pentru-că au făcut expoziției boeme onorul de a o visita.

Este evident, că din manifestațiunile aceste străluce o idee, care se vede a le fi tare scumpă patrioților cehi. Este ideea înfrățirii tuturor Slavilor sub egida și conducerea sfintei Rusii și, după-cum o cere politica de astăzi, în legătură de strinsă prietenie cu republica franceză.

Astfel apoi înțelegem, pentru-ce studenții germani au fost insultați de Cehii, altcum atât de ospitali, și înțelegem, ce greutate are cunoscutul debut al Cehului-tinăr Vasaty în casa deputaților din Viena, când a pledat cu atâta căldură pentru apropierea de Rusia și contra triplei alianțe.

Eată dară scopurile urmărite prin expoziția manifestantă dela Praga. Ele sânt cunoscute până și în cercurile cele mai înalte; este știut, că însuși Majestatea Sa Monarchul și-a făcut vizitarea expoziției pendită de curmare demonstrațiunilor, care stau în contradicție cu politica externă a Monarchiei.

Și tocmai aicea este partea cea mai interesantă a cestiunii. Nu punem adevărată pond pe scopurile ce se urmăresc la Praga, ci mai ales pe impregiurările, între care se urmăresc. Cu alte cuvinte, nu ne miră atâta, că Slavii se încăldesc de înfrățirea lor și clădesc pe dînsa un sistem de politică, dar' ne uimesce, că toate aceste se cristalizează și-și află cea mai sgomotoasă expresiune tocmai în Praga, adevărat într-o capitală provincială a monarchiei noastre.

Ear' aceasta nu din punct de vedere al patriotismului. Îi scim pe Cehii buni patrioți ai Boemiei, îi credem și buni patrioți ai Austriei și admitem, că aceasta nu este motiv, ca să nu simpatizeze cu Rușii și cu Francezii, tot atât de bine cum ar simpatiza cu Germanii și Italianii. Că bine face, rău fac prin aceasta, este altă întrebare.

Cu toate aceste este și rămâne lucru uimitor, că în capitala unui regat al coroanei habsburgice cu atâta stăruință și atât de des repetat se accentuează o politică, care e diametral opusă politicii oficiale a monarchiei. Nu mai trebuie să spunem, că în folosul monarchiei nu poate fi acest lucru.

Altcum nu avem de cuget să tragem nici o concluziune din premisele date. Ne mărginim pur și simplu a constata faptele împlinite și a le da

atențiunea cuvenită. Concluziunile le va aduce timpul.

Ear' atrăgând atențiunea Românilor asupra celor-ce se întâmplă la Praga, îi întrebăm și pe stăpânitorii actuali ai țărilor Coroanei habsburgice: Oare politica lor, concordată cu aceea ce dă semne de închiegare la Praga, fi-va ea oare în folosul monarchiei, al Ungariei sau măcar al națiunii maghiare?

Nouă ni-se pare, că cu desăvîrșire în folosul altuia.

REVISTA POLITICĂ.

Sibiu, 11 Iulie st. v.

Afaceri interne.

În ședința dela 27 l. c. n. a terminat casa deputaților desbaterea asupra titlului proiectului de reformă administrativă, după care s'a făcut votarea nominală atât asupra obiectului din desbatere, cât și asupra propunerilor de conclud ale deputaților Pronay și Györy. Partidul guvernamental, după-cum scriu foile opoziționale, este foarte neliniștit de aceste efecte omoroase de timp ale obstrucțiunii. Afacerea Ugron-Uselac, ale cărei peripecii cetitorii nostri le cunosc, politici maghiari o ridică la valoarea unei cauze celebre a întregului parlament. Asume se interpretează lucrul așa, că armata comună s'ar fi făcut prin aceasta culpabilă de terorizarea parlamentului unguresc. Într'un prim articol publicat în „Ellenzék“ dela 22 l. c. deputatul Barthas, tovarășul lui Ugron, trăsând această temă, arată, că oficerii pot duela numai cu scirea și permisiunea superiorilor, și apoi ăice: „După toate aceste este ușor a constata, că terorizarea parlamentului maghiar nu a încercat-o numai domnul căpitan Uselac, ci toate autoritățile mai înalte și toți superiorii, care au consimțit cu venirea căpitanului Uselac la Buda-pesta și cu provocarea lui. Dacă aceasta este așa, atunci afacerea nu numai relativ la domnul căpitan Uselac nu este terminată, ci nu este terminată, sau nu este încă nici începută față cu domnii superiori“. După aceste termină cu unele strășnicii la adresa militarilor, pe care nu le mai reproducem. De aceste vederi sânt toate partidele maghiare, ceea-ce se vede de acolo, că secundanții lui Ugron au fost guvernamentali, precum și cei mai mulți din deputații, care au hotărât într-o conferență, că Ugron n'are să dea satisfacție.

Marina noastră pent

italiană.

La sêrbareă aniv... uptei dela Lissa, despre care ar... leja seamă cetitorilor nostri, ad... de port din Pola, Pitner, a... următorul toast pentru marina it... „La sêrbareă comemorativă de astăzi, cred sigur a vorbi în numele tuturor camaradilor, care au luptat la Lissa, dacă ne aducem aminte de vitejii adversari de atunci. Flota regească italiană deja în ziua precedentă a avut lupte înfăntate cu întăririle dela Lissa, arătând bravură atât de marinari, cât și de militari. Când la 20 Iulie amândouă flotele au stat față în față, am avut de repețe-ori prilegiul de a admira manevrele curajoase ale singuritelor vase și actele de eroism, care le-am aflat mai târziu, ale comandanților vaselor „Re d'Italia“ și „Palestro“ ne-au umplut față cu aceste viteji de stîmă ce fiecare oasă simte cătră adversarii sei neînfricați. Timpurile dușmăniei acum sânt trecute și marina c. și r. nu cunoască alte sentimente cătră marina reg. italiană, decât acele de stimă și pe camaraderie. Vă invit, domnii mei, să goliți un pahar în sănătatea flotei aliate a Italiei“.

La călătoria regelui Sêrbiei.

Din acest incident publică „Odice“ din Belgrad un comentor oficios, care merită și atențiunea noastră. Extragem din el următoarele: „Între interesele și simpatiile unei națiuni nu poate exista contrast, cine voesc să câștige simpatiile națiunii sêrbesci, n'are decât să fie prevenitor față cu interesele sale. Adevărat, că partidul radical a aflat antipatii tari contra influențelor străine, care s'au identificat cu regimul urgisit de mai nainte. Dar' guvernul radical și-a dat toată silința, ca aceste antipatii să se atenueze și să devină fără obiect. Dacă nu au dispărut încă cu desăvîrșire, răspunderea nu cade asupra regimului național de acum. Rătăcirile unei epoci lungi au rădăcini și nu se pot extirpa așa ușor. Dar' cu cât mai mult se va convinge națiunea sêrbească, că interesele ei nu sânt întimpinate cu ostilitate, și că neîncercarea sa nu mai este motivată, cu atât mai puțin va cruța cu simpatiile sale. Tocmai credința nestrămutată, cu care națiunea sêrbească ține la simpatiile sale, este mai bună dovadă, că ea nici-odată nu uită bună-voința ce i-se arată. Calea la inima noastră nu-i este nimărui închisă, celui-ce voesc să ne fie amic sincer,

nu-i va lipsi simpatia noastră“. Nu trebuie mult talent diplomatic pentru a ghici, că cel-ce se bucură de „simpatiile Sêrbiei“ este Rusia, ear' cel-ce „și-le poate câștiga prin prevenire față cu interesele sêrbesci“ este monarchia noastră

Aglia în Mediterana.

Lui „Pol. Corr.“ i-se anunță din Atena, că mișcările flotei engleze din Marea-Mediterană atrag atențiunea presei și guvernului grecesc. Cea mai mare parte a acestei flote staționează de săptămâni în giurul Cretei. Tot aici a venit și escadra, care nu demult a făcut visita în porturile austriace din Marea-Adriatică. Flota astfel întrunită numără 16 vase cuirasate, care vor sta timp mai îndelungat și vor ține exerciții mai mari în aceste ape.

Răspunsul maghiar la memorandumul bucureșean.

(Urmare.)

V.

Prin aceste am arătat, că majoritatea teritorului pretins în numele ideii de naționalitate nu este română și că pretențiunilor formulate în numele acestei idei le lipsește una dintre condițiunile cele mai esențiale. Lipsesce însă cu desăvîrșire și a doua condițiune, ca populațiunea teritorului pretins însăși să pretindă sus și tare, prelângă descompunerea statului ungar, alăturarea cătră România.

Că populațiunea neromână de aproape 3 milioane, respective în majoritate precumpănitoare maghiară și în parte germană, sêrbească și rusească, nu numai că nu pretinde, dar' că ar fi chiar în contra acestei formațiuni: aceasta sperăm, că și tinerimea universitară va recunoaște o pe față. Vor fi însă probabil aplicați să afirme, că populațiunea română ar dori împreunarea cu România.

Aceasta însă în înțelesul strict al cuvântului nimica nu o dovedește, dar' multe aparițiuni serioase dovedesc chiar contrarul.

Istoria națiunii maghiare dovedește în mod neîndolnic, că populațiunea de naționalitate românească a Ungariei a fost secolii de-a rândul și la bine și la rău în solidaritate cu națiunea maghiară, ear' tinerimea universitară română nu va fi în stare să citeze exemple contrare din istoria alor 7—8 secolii.

Tinerimea aceasta însă se provoacă la mișcările valache din 1784 și 1848, cu care voesc să justifice pășirea sa.

Mișcarea din 1784 așa numită a lui Horia și Cloșca, care s'a extins preste vre-o câteva comitate ale Ardealului de atunci, a fost o răscoală a țăranilor pricinuită de stricteța și extensiunea serviciilor urbariale. — Răs-

FOIȚA „TRIBUNEI“

Răspuns

la cestionarul domnului B. P. Hașdeu pentru „Etimologicum Magnum Romaniae“.

De

Stefan Buzila.

(Urmare.)

52. În muntele comunei Rebrîșoara numit „Preluca“ este un loc, ce se numește „Gaura Dînilor“ sau a „Frumușelelor“ (adevă a Ielelor). În acest loc este o gaură în pământ largă cam de un metru în diametru. De acest loc sânt legate o mulțime de tradițiuni, respective istorisiri. Se ăice, că gaura aceasta conduce la locuințele Dînilor, care sânt nise palate foarte frumoase. Dinele sau Frumușelele (Ielele) sânt nise femei foarte tinere, multe la număr, umblă îmbrăcate în vestimente albe și sânt foarte frumoase. Dînsle au o musică minunată și joacă „de stau să iee casele în slavă“. Măncarea pentru ele se prăgetese singură. Prin tindile (aulele) locuințelor lor se află „curgînd în sloi lapte de peatră“, care este foarte bun și folositor

pentru durere de foale (diarree) la oameni și și pentru înmulțirea laptelui la vite, spre care scop se dă acestora amestecat în sare și țărițe. — Se află oameni în Rebrîșoara, care povestesc toate aceste și ăice, că ei au vădut cu ochii toate aceste, deoarece se s'au băgat pe gaură în pământ până la palatul Dînelor. Spun, că dacă cineva intră acolo, pe locul pe unde merge trebuie să prăsere iarbă verde sau să facă ceva semne mari, căci altcum voină a eșl nu poate, căci sânt o mulțime de gauri, care es cine scie pe unde pe hotarele altor comune. Acestea 'mi-le-au comunicat mie respectivii, care susțin a fi intrat acolo. Se ăice mai departe, că dacă cineva intră acolo și-l observă Dinele, numai așa poate să scape de ele, numai așa poate fi lăsat să mai ese, dacă nu va vorbi cu Dinele deloc, dacă nu va mânca, cu ce va fi tractat, dacă nu va bă și dacă nu va juca cu ele, deși dînsle într'un mod ne mai pomenit îl tot îmbie și îl tot roagă, ear' musica lor însăși și pe omul de optăzeci de ani îl face să joace.

Despre aceste Dine, exclusiv însă numite „Frumușele“, povestesc poporul, că se coboară prelîngă sate sau ori pe unde umblă oamenii în formă de vînt și răpesc fișorii cei faini (frumoși) și îi duc în palaturile lor. Pentru aceea poporul (nu numai din Rebrîșoara, ci cam preste tot pe Someș), când vede vîntul învîrtindu-se roată (numai în acest soi de vînt se cred a fi Frumușele) înaintea sa, numai decât își face cruce și scuipe de 3 ori înainte, și până când vîntul nu se alină nu

trece mai departe, ci stă pe loc. Între alte istorioare despre Frumușele mai spun oamenii bîtrâni din comuna Rebrîșoara, că pe un fîcior tîner și frumos din o comună apropiată de Năsăud, Hordou, scie D-ău cînd, l'au dus Dinele cu ele, și deoarece el s'a scăpat de a mânca și a beut cu ele, nu l'au mai lăsat să se reîntoarcă și apoi acesta a instruit pe toți cei-ce au intrat în groapa Dînelor după aceea, că cum au să se poarte, deși el se ăice, că nici nu-și poate ridica pleoapele de pe ochi de bîtrîn, dar' îndeșert, căci Dinele nu-l lasă să moară.

Despre Frumușelele, care sânt în formă de vînt, se povestesc, dar' totodată pe tot Someșul se crede, că dacă ajung pe vre-un om, dacă se lasă pe vre-un om, atunci dînsul numai decât se bolnăvesce și zace „dintru Ele“, adevă așa, că nu-și poate mișca nici mîna, nici picior, nici nu se poate întoarce și acest fel d. morb medicii nu-l pot cura și foarte rari sânt aceia, care loviți odată „dintru Ele“ să se mai scoale din „beteșug“. Aceasta e credința poporului; în realitate însă, — după-cum m'am convins, morbul acesta, la care poporul îi ăice „dintru Ele“, nu e altceva decât pur reumatism.

Hătiei (pl hătie) sânt nise cărăruși pe munți, făcute prin smîi, prin sâlhe și sânt atât de înguste, — fiind locul greu de umblat, — încât abia poți merge pe ele. Pe hătieie merg și vin oile dela pășune. Dru-murii respective cărările cele bune, — dacă se pot numi bune, — cu munți se numesc plaiuri. La ulițele (stradele) de prin sat în

Năsăud le ăice zăhate (ă); prin alte sate însă: uliciori. Tagăș (unguresce tágos) se ăice despre acoperemîntul unei case, care este aproape plan. — Blasgonii, bazonii sânt două cuvinte anonime, înseamnă cam atîta cât minuni, se ăice: „auđi ce blasgonii spune“, „auđi ce bazonii vorbesc“. — Flurță: cu acest cuvînt poporul se îndatenează a mădări copilele cele mici, „măi“) flurță mică! De altcum acest cuvînt se folosește în unele comune pentru a însemna o muiere, care nici nu umblă îmbrăcată domnesce, dar' nici ca cele din popor, ci mijlociu, bună-oară cum sânt unele Israelite de pe sate. Floșcotă se ăice la o muiere rău îmbrăcată și foarte murdară. Haba e o particulă întrebătoare: „Haba Ioane făcut-ai ogor? Haba Ană făcut-ai pită? (Poporul pronunță poită cu es ung. Cuvîntul pită pe Someș îl folosesc a denomina pita făcută din cucuruz, ear' la pita din grâu îi ăice „poită de grâu“. În multe alte locuri pită ăice numai la pita de grâu, ear' la cea de mălaiu (cucuruz) îi ăice „mălaiu“. — Mai adese-ori însă se postpune întrebării particula haba, și anume atunci, cînd întrebatul cam întărdie cu răspunsul, întrebătorul se mai adresează cătră el cu un singur „haba?“, care atîta înseamnă cât „răspunde!“ „Haba“ se înlocuiește și cu „ha?“

*) Despre întrebuițarea cuvîntului măi și la muieri veđi „Tribuna din 1890 nr. 200, Foiță, nota din coloana 4.

Spălătură se folosește pentru a însemna o muiere coruptă moralmente, o muiere depravată. Mătăhală este un cuvînt ce se folosește pentru a însemna cu el ceva figură de om urîtă, diformă și de regulă mai groasă și mai mare ca de comun. În special acest cuvînt vine înainte în povestile țăranilor despre fata pădurii, sau despre o vedenie de drac. Așa povestind unul despre aceea, că el vîdă oare-cînd pe fata pădurii, ăice: era o mătăhală de femeie... căt Doamne feresce! — Mamnyilă (= mamnilă) înseamnă tot aceeași. În giurul Betleanului la mamnyilă îi ăice și mamnyță.

Cînd strigă poporul pe cineva se folosește de cuvîntul „pu“, d. e. „pu“ măi Ioane! Cel-ce e strigat răspunde sau cu cuvîntul „pu!“ și el, sau cu „hai“, cest din urmă e mai folosit. Muierile, cînd se sparie de ceva, folosesc interjecțiunea u! sau vai!

54. Peiatra roșă (peatra roșie) se află pe unele păraie, e de culoare roșie, e foarte sfîrmăcioasă. Această peatră o folosesc poporul ca medicină contra frigurilor. Anume așa, că o sfîrmă mîrunt și apoi sfîrîmăturile aceleia le dă morbosului să le bea în vinars și de multe-ori cu rezultat, deoarece influențează asupra digestiunii. — Peiatra de trăsnet sau cremenea de trăsnet este un soi de cremene neagră, ce se găsește ici-colea pe păraie și are însușirea de a produce schînteii prin lovitură cu amnarul. Despre această peatră poporul crede, că pică din cer cînd trăsnește și că din ea este

*) Lapte de peiatră: din un fel de peatră albă ca bicașul (ceva soi de quart) curg și se formează nise stalactiți și stalagmiți, pe care poporul îi numește lapte de peatră, și făcîndu-l fîină, adevă drobindu-i, îi dă cu sare și țărițe la vite, ca să dea lapte mai mult, și la oameni contra diarreei.

coala aceasta nu au făcut-o numai iobagii valachi, ci și alții de altă naționalitate, între care și maghiarii. — Scopul acestei răscoale nu a fost nici independența și nici ruperea de cârmă cineva. De așa ceva nici urma nu se află prin plânsurile și prin cererile de agitație ale răscoalelor și prin alte declarații ale lor. — Dar înăuntrul se se fi, rupt răscoalei valachi? Că doar atunci România încă nici nu a existat și provinciile Muntenia, Moldova, Basarabia și Dobrogea erau pašalicuri turcești. — Astfel de răscoale țărănești au fost în secolii trecuți în mai multe rânduri pe teritoriul Ungariei. Răscoala lui Dózsa din 1514 au făcut-o și au condus-o iobagii maghiarii. — Răscoala aceasta s'a extins peste țeara jumătate, și românii nu au luat atunci parte.

Răscoala așa numită slavonă din anul 1653 au făcut-o iobagi de naționalitate croată și germană de pe domeniile capitolului de Zagabria și ale contelui Erdödy din Siseo și Novigrad. Răscoala din 1735, așa zisă a lui Pero, au făcut-o Maghiarii și Sârbii de preste Tisa ear răscoala din 1831, așa numită a holerei, au înscenat-o Țăpșii din comitatul Zemplin.

Din toate aceste răscoale, cu care este pe deplin egală răscoala lui Horia și Cloșca din anul 1784, lipsesc cu desăvîrșire momentul dreptului de stat și al politicii mai înalte. — Aceste au fost mișcări social-agrare după raporturile de drept ale timpurilor acelorora.

Tinerimea română s'ar înșela însă foarte mult, când ar crede, că astfel de mișcări ar fi existat numai în Ungaria și numai în contra domniilor maghiari. — Astfel de mișcări au fost dela secolul al 5-lea încoace în număr foarte mare în Germania, Boemia, Moravia, și înainte de aceasta cu 45 de ani pe teritoriul Galitiei; în Rusia răscoalele aceste s'au născut și s'au repezit cu sângărări grozave până astăzi. În Irlanda și astăzi mai sunt dese, dar' chiar și pe teritoriul României s'au arătat chiar bine de curând în vre-o câteva județe mișcări foarte serioase din cauza, că proprietarii români 'i-au lipsit pe fostii iobagi cu ocaziunea regulării raporturilor agrare de partea cea mai mare a pământurilor și pășunilor.

În mișcărilor din 1848 ale Valachilor din Ardeal s'au amestecat, ce e drept, și motive politice, tinerimea română însă când le folosește aceste spre scopurile sale, ori restă măceșe cu totul greșit, ori nu cunoaște cu desăvîrșire natura acestor mișcări. Ar trece departe preste cadrele problemei noastre, când am voi să șchițăm numai istoria acestor mișcări, totuși trebuie însă să arătăm două momente.

Unul este acesta: În 14—17 Maiu 1848 s'a ținut la Blaj meeting, care a exmis la dieta din Cluj o deputațiune de 100 membri și altă deputațiune de 30 de membri la regele ungar Ferdinand V. Nici una dintre deputațiunile aceste însă nu a indigetat, nici aici, nici acolo, nici cu un singur cuvânt, că populațiunii române 'i-ar trece prin minte a se desface de cârmă statul maghiar. Deputațiunile au vorbit despre necesitatea de reforme adânci și însemnate ale raporturilor interne, reforme, pe care în parte atunci, în parte de atunci încoace le-au realizat legislațiunea și guvernul constituțional ungar. Reforme, care deopotrivă au interesat atunci totalitatea locuitorilor din țeară. Mișcare regnicolă, și chiar europeană, a fost mișcarea aceasta; atunci a schimbat Ungaria sistemul feudal cu constituția parlamentară, dând în-

tregei populațiunii drepturile clasei nobile privilegiate de pe acele timpuri.

Desvoltările aceste au împins Ungaria la războiu cu Austria și cu Casa împărătească, și în războiul acesta o parte a Valachilor, fiind sedusă la nestatornicie, a prins arma în contra Maghiarilor. Și aici trecem la al doilea moment esențial, anume acela, că conducătorii mișcării valache: Iancu, Axente, Prodan, Buteanu, Bănuț și episcopul Șaguna și alții au intrat fără deosebire în serviciile reacțiunii absolutiste și militare austriace și după liniștirea luptei de independență maghiară au gustat cu plăcere dela guvernul absolutist austriac salariile, pensiunile, venitele episcopesci și distincțiunile. Da, națiunea maghiară a luptat cu resignațiune eroică sângeroasele lupte pentru libertate și independență în contra armatelor aliate ale Austriei și Rusiei și în contra răscoalelor croați, sârbi, români și Țăpșii conduși de Viena; dar' după ce s'a sfârșit războiul, absolutismul austriac tot astfel a apăsă pe Croat și pe Sârb și pe Român și pe Țănt, ca și pe Maghiar. Nici-când nu s'a adevărat mai bine, ca tocmai atunci, că libertatea și bunăstarea acestor naționalități, și preste tot ordinea împreună cu libertate, numai și numai în cadrele statului și constituției ungare veșușe și înfloresce sigur. La anul 1850 Maghiarul a fost frânt de armatele austriace și rusești, constituția lui a fost nimicită și a încetat ori-ce libertate constituțională și politică a concetățenilor noștri croați, sârbi, români și toți.

Tinerimea universitară română ar denega tot adevărul istoric, dacă pe conducătorii poporului valach din anul 1848 'i-ar boțea de eroii libertății. La anul 1849—50 a învins cu ajutorul Rusiei reacțiunea sângeroasă în Ungaria. Și precând reacțiunea aceasta a adus pe conducătorii națiunii maghiare în furci, în temniță și în exil, tot atunci și tot reacțiunea aceasta s'a lăpădat de poporul român, dar' pe conducătorii lui 'i-a împărșit de remunerațiuni și distincțiuni. Eroii libertății și ai deșteptării nu astfel se formează în atelierul istoriei națiunilor.

Și din aceste puține se vede, cui și în ce măsură 'i-se cuvine acuză răsturnării ordinei, cui și în ce măsură destinațiunea pompoasă de sentinela chemată a civilizațiunii în Orientul Europei.

VI.

În serviciul promovării tendențelor agitațiunii române este pusă și știința. Dar' pe Clio în această haină de servitoare pușină o vor cunoaște dintre stimătorii ei serioși. Titlul de drept asupra teritoriilor amintite tinerii bucureșteni îl bazează și pe aceea, că Românii sunt locuitorii autochthoni ai Ardealului și ca autochthoni au dreptul să pretindă dela Maghiari restituirea acestui pământ. Știința zimbesce la aceste aserțiuni, căci orice om cult știe, că și dacă Românii ar fi fost înaintea Maghiarilor aici, alții tot ar fi fost aici înaintea Romanilor și ear' alții înaintea acestora. Dacă cu acest titlu de drept s'ar pute cu drept și cu succes revindica țeară și pământ, în lungul și în latul Europei astăzi ar locui numai națiuni usurpatoare și după drept nimenea nu ar sedă nicăieri. Dar' dacă acest naiv titlu de drept în lumea cultă provoacă numai zimbete, este un strat, în care din cauza lui se înecăuții ochii în sânge: aceasta este poporul sărac și ignorant dela țeară, care ia verbal această știință și vede în fiecare proprietar nevalach un usurpator

al pământului său propriu, și cu acest titlu este mai ușor a duce această masă săracă la răscoală, la perire, pentru a ajunge cu dînsa scopuri străine. Probabil, că din acest motiv în România și știința se acată cu cerbicie de această aserțiune, care este natural, că o ađăm și în memorandum. Este prin urmare imposibil a nu înregistra aicea rezultatele scruterilor serioase istorice de până acuma, fie și numai în nuce. Natural, că nu ne vom ocupa cu aceea, că împregiurarea, că chiar fiind rasa valachă autohtonă pe teritoriile de sub întrebare ale Ungariei, dă oare vr'un titlu de drept, ca acel ce se derivează dintr'însa în favorul unei populațiuni de 2 1/2 milioane suflete față cu alta de aproape 15 milioane; ci ne vom ocupa cu aceea, că oare în adevăr Valachii sunt locuitorii autochthoni ai ținuturilor orientale ale Ungariei, cu deosebire ai părții, care se numește Ardeal.

Părerea, care se mai află și la câte un savant din străinătate, că adevă Valachii ardeni sunt urmașii colonistilor dacici ai lui Traian, nu are nici o basă științifică. Aceasta este o poveste, ca și aceea despre originea troiană a locuitorilor din orașul francez Troyes. Povestea a născocit-o Bonfiniu, învățatul italian dela curtea regelui unguresc Matia Huniade, care cu orizontul limbistic strimă al timpului se ușor a enunțat această părere, care de atunci s'a răspândit în toată Europa și pe care astăzi Valachii își clădesc întreaga istoria. Scrutările mai nouă limbistice și istorice au produs alt rezultat, din care scoatem următoarele la iveală:

(Va urma.)

Mihail Kogălniceanu.

La înmormântarea acestui ilustru Român domnul profesor George G. Tocilescu a ținut următorul discurs în numele universității din București:

Onorată și intristată adunare!

Universitatea din București, prin glasul meu, vine ca să-și exprime durerea adâncă și regretele sale eterne pentru pierderea ireparabilă a marelui bărbat Mihail Kogălniceanu.

Nu eu voi fi în stare, ca în această tristă împregiurare să fac biografia acestui strălucit fruntaș al generațiunii titanice de patrioți, care a creat și regenerat „România modernă“.

Vieața Mă Kogălniceanu, ca și a celorlalți colegi ai săi, din care unii reșopăși acum de curând, este însăși vieața statului român în decurs de mai bine de o jumătate de secol și va trebui o minte foarte avută în gânduri, o penă foarte măiestră în scriere, o limbă foarte avută în cuvinte, și mai presus de toate o dreaptă cumpănă de judecată, care să descrie toate mărețele fapte săvîrșite de acesti corifei, de acesti uriași ai României.

Mihail Kogălniceanu s'a distins printre tovarășii săi de luptă ca profesor de istorie și istoric; ca diarist și publicist, ca academician, ca orator și prin excelență ca bărbat de stat.

Letopisețele sau istoria Moldovei și a Valachiei, „Dacia Literară“, „Archiva Română“, „Foia științifică și literară“, „Steaua Dunării“, „Dorințele partidei naționale din Moldova“, „Monografia asupra țeranului român

*) Sau „Propășirea“, foaie științifică și literară Cuvântul însă de „P. opășire“ a fost suprimat de cenzură, chiar mai înainte de aparițiunea diarului.

de curând prezentată Academiei, discursurile sale pline de învățăminte și de patriotism luminat, rostite în parlament și în diferite grele împregiurări, sînt și vor fi tot atâtea opere neperitoare, de o valoare neprețuită, pe care generațiunile prezente și viitoare le vor consulta totdeauna cu cel mai mare folos, ear' în momente de grea cumpănă pentru țeară le va indica calea de urmat.

Mihail Kogălniceanu aparține corpului profesoral, în special ca fost profesor de istorie la academia Mihaileană, transformată astăzi în universitatea din Iași, al căreia fondator și protector 'i-a fost până la finele vieții sale.

Din acest punct de vedere special toată profesoriina și studențiina din țeară datoresce o deosebită venerațiune și recunoștință acestui mare și valoros bărbat.

Îmi este cu neputință, onorată și intristată adunare, ca să nu menționez aci modul, cum Mihail Kogălniceanu s'a achitat de misiunea sa de profesor de istorie în foarte scurtul timp ce 'i-s'a permis a o propune.

Eată ce șteica el tinerimii studioase dela academia Mihaileană în anul 1843:

„Înima 'mi-se bate, când aud rostind numele lui Alexandru-cel-Bun, lui Stefan-cel-Mare, lui Mihail-Viteazul. Și nu mă rușinez a ștece, că acești bărbați pentru mine sînt mai mult decăt Alexandru-cel-Mare, decăt Anibal, decăt Caesar. Aceștia sînt eroii lumii, precând cei dintîi sînt eroii patriei mele. Pentru mine bătlia dela Răsboieni are mai mult interes decăt lupta dela Termopile și isbăndile dela Rahova și dela Călugăreni 'imi par mai strălucite decăt acele dela Maraton și Salamina, pentru-că sînt câștigate de Români!“

„Chiar locurile patriei mele îmi par mai plăcute, mai frumoase decăt locurile cele clasice: Suceava și Tirgoviste sînt pentru mine mai mult decăt Sparta și Atena!“

„Baia, un sat ca toate satele pentru străini, pentru Români are mai mult preț decăt Corintul, pentru-că în Baia avănu „Riga al Ungariei, Mateiu Corvinul, viteazul vitejilor, craiul crailor, cum fi șteica Sixt al IV-lea, rănit de sabia moldoveană, fu pus în fugă și uită drumul patrii noastre“.

Când un profesor de istorie a vorbit în anul 1843, adevă cu 16 ani înainte de unirea țărilor surori, cu atăta foc și patriotism școlarilor săi, atăt de domni Moldovei, cât și de domni Munteniei, putem ușor să ne explicăm ađi, intristată adunare, de unde a ștece acea pleiadă de bărbați patrioți moldoveni, care, avînd în capul ei pe acel profesor, împreună cu Costache Negri, Vasile Alexandri și alții au fost sufletul mișcării unioniste din Moldova și au pus la 1859 prima peatră fundamentală a statului român modern.

Fie ca acele cuvinte pline de cel mai înalt și înțelept patriotism, rostite la 1843 de Mihail Kogălniceanu, să călăuzească și să însuflețească pururea pe toți profesorii, pe toți școlarii și în general pe toți Români!“

Ca om politic Mihail Kogălniceanu este una din figurile cele mai mărețe. El ocupă cu drept cuvînt unul din cele mai înalte grade, nu numai printre bărbații mari de stat ai României, dar' putem afirma cu tărie, că chiar printre marii bărbați politici ai statelor celor mai culte și puternice.

Adăpat la ideile cele mari, care au dat naștere revoluțiunii franceze din 1789, Kogălniceanu liberal și democrat convins, luă partea cea mai activă în Moldova la opera de regenerare a țerii, care se traduse prin mișcarea revoluționară dela 1848 și mai ales prin adoptarea celor patru puncte în divanul ad-hoc.

Unirea, principe străin, autonomia și regimul parlamentar.

Mihail Kogălniceanu a fost cel mai luminat și fruntaș ștefnic sau consilier al marelui domn Alexandru Ioan Cuza, care a fost încarnațiunea unirii naționale.

Numele lui Vodă Cuza și al ilustrului său ștefnic vor fi pururea nedesluite, pentru-că reformele cele mai însemnate: economice, politice și sociale, care erau în conștiința națională, s'au săvîrșit de amîndoi împreună.

Deoarece capul partidului liberal-național din țeară era însuși capul statului, Alexandru Ioan Cuza, se înțelege, că Mihail Kogălniceanu nu a putut fi cap de partid; el a fost, precum singur mărturisese cu multă modestie, „un luptător sub Vodă Cuza“.

Unirea țărilor surori, împroprietărirea țăranilor și secularizarea averilor monăstiresci, eată cele trei mai mărețe fapte, cu care Kogălniceanu a legat pentru vecie numele său de al „șterșoare“ sale, precum îi plăcea, lui a numi România.

El a emancipat trei milioane de Români de sub clacă și iobăgie, spre a-i chema la vieața de cetățeni, de proprietari pămînteni și de oameni liberi. El li-a dat pămînt, vot și armă, îndeplinind astfel cele mai însemnate reforme sociale, imperios reclamate.

Câte binefaceri s'au resfrînt preste țeară din aceste trei mărețe fapte este imposibil a expune aci.

Este destul numai a însemna, că războiul pentru independență poate nici nu s'ar fi făcut și nici nu ar fi șteit victorios, dacă fii acelor trei milioane de locuitori, fosti clăcași, nu ar fi fost însuflețiți și îmbărbătați de iubirea de patrie, adevă de acea iubire, pe care o însuflă numai pămîntul, care aparține individului și care singur îl leagă temeinic de dînsul.

Mihail Kogălniceanu a făcut, ca astăzi sub domnia M. S. regelui Carol I. „să mai ajungem la acele timpuri glorioase ale neamului nostru, când Alexandru-cel-Bun șteica „ambasadorilor împăratului din Bizanț: România nu are alt ocrotitor decăt pe Dumnezeu și sabia sa“.

Aceste cuvinte le-ai rostit tu, ilustre și venerate Kogălniceanu, la 5 Ianuarie 1859, atunci când, cel dintîi dintre Români, 'i-a fost dat să pronunțe cuvîntul „Măria Ta“ lui Alexandru Ioan Cuza.

Urarea ta, Kogălniceanu, a fost ascultată de Dumnezeu Preaînalt al strămoșilor noștri, pentru-că isvora dintr'o inimă curată și generoasă, dint'o suflare românească, care avea credință într'însul.

Cu Mihail Kogălniceanu se mai stînge încă o flăcără măreață din cele care în curs de mai bine de 50 ani au strălucit pentru renascerea și propășirea României.

Moartea lui Kogălniceanu a umplut tuturor inimile de durere și face să curgă mult timp șiroaie de lacrimi, nu numai în România, dar' preste tot locul unde se află Români și simt românește, căci ca diplomat iscusit ce era, Kogălniceanu lucra din răspușeri, și cu mintea și cu fapta, pentru deșteptarea și unirea tuturor Românilor, dela Carpați la Marea-Neagră și dela Tisa până la Nistru.

Când un om a lucrat cu atăta inteligență și energie rară, cu atăta devotament și patriotism infocat pentru romanism, precum a lucrat Mihail Kogălniceanu, acel om nu se poate ștece, că a murit! Da! Ai rămas nemuritor, Kogălniceanu, precum tu singur ai spus, că a rămas Cuza Vodă, prin faptele cele mari.

Eternă să-ți fie memoria, mărite Kogălniceanu, precum și eternă îți va fi și recunoștința din partea Românilor.

CRONICĂ

Sărbarea comemorativă a luptei maritime dela Lissa. O telegramă din Lissa cu data de 21 l. c. anunță: Sărbarea comemorativă a luptei maritime s'a început în 18 l. c. În 19 l. c. arhiepiscopul Czareo a celebrat un serviciu divin pentru sănătatea Maiestății Sale și a familiei domitoare. În 20 l. c. a avut loc o misă festivă pentru cei căduți în luptă. După ameađi s'a dat un banchet în prezența clerului, a autorităților și a primarului din Lissa, care a toastat între salve de tunuri pentru sănătatea Maiestății Sale și pentru propășirea armatei. Seara un numeros public a mers în cîmter, unde a împodobit cu cununii mormintele celor căduți.

Contele de Hartenau (principele de Battenberg) e acum pe deplin restabilit. Medicul curant a întrerupt vizitele dîlnice. Contele nu se va mai duce la Karlsbad.

Contele Goluchowski, trimisul austro-ungar prelungă curtea regală a României, a sosit în 21 l. c. cu soția din București la Viena.

Instalarea dlui Gustav Thalmann, noul comite-suprem al comitatului Sibiu, e satorită, după-cum cetim în „Pester Lloyd“, pe diua de 30 Iulie n.

Cercul Enders. Publicul sibian aproape de trei săptămîni încoace își poate afla o plăcută distracțiune în cercul Enders. Sprigînu, de care s'a bucurat până acum cercul mai în fiecare seară, e o dovadă, că puterile, de care dispune dl Enders, merită atențiunea publicului. La reprezentațiunea de ieri seara frații Földesi, gimnastici de prima ordine, prin abilitatea și fineța, cu care au executat cele mai grele figuri, au primit din partea celor prezenți numeroase aplauze și rechemări. Nu mai puține aplauze au socrat d-șoarele Paola și Mariana în arta superioară de călărit, echilibristă, apoi, de sine se înțelege, și caraghioșii clowni.

Au nebulit „patrioții“!! „Budapesti Hirlap“, una dintre floricelele presei „patriotice“, înșirînd într'o corespondență câte verđiș uscate, acasă cu o obrăncie ne mai pomenită și proprie numai șovinilor, pe preoții români, că schimbă și falsifică numele credincioșilor lor. Ca specimen despre cel mai nebul șovinism maghiar vom da cetitorilor noștri câteva exemple despre atari „falsificări“ de nume. Diarului kosuth-ist nu 'i place adevă, că Românii scriu Cherestesi în loc de „Keresztes“, Socaci în loc de „Szakács“, Neag în loc de „Nagy“ (!!!), Piposiu în loc de „Pipos“, Iliesiu în loc de „Ilyés“, Toloiu în loc de „Tolvaj“ (!!), Zikeli în loc de „Székely“ (!!) etc. Culmea nebulicii însă se poate vedă în toată goliciunea din următorul pasagiu al foii kosuth-iste: „Numai ne vine să ridem, dacă „Tribuna“ și cinstiți șoși scriu Sibiu în

fulgerul, pentru aceea are putere de a da schînteii. — Cuvîntul bicaș se pronunță așa: bgicaș.

54. Asemănări luate dela minerale: „Așa are Petrea nesce mălaiu (adevă cucuruz, păpușoi) de frumos ca aurul“, „apă limpede ca argintul“ (se mai ștece apă limpede ca jioara (vioara); „om tare ca ferul“ etc.

55. Numiri separate pentru vegetațiune nu sînt. La arborii mici, care nu cresc mari, le ște turji, la lemnul tăiat partea ce rămâne la rădăcină se numește tyeșitură. Frunzele cucuruzului se numesc peane, coturul turjan, cecan, tujlean. Floarea cucuruzului se numește cea din viri spic, ear' cea dela fruct barbă sau cică. Firele cele secundare, care se din rădăcina celui principal, se numesc cecani sau și pui. Dacă de pe fructe se desface toate panușile (sau pățienele sau peanele), atunci fructele vin sub numirea de pogorică sau gealogă Cucuruzul desfaceu de pănuse se face cununii sau păpușoi. În cununii sînt împletiti câte 25—30 cucuruzi (fructe), ear' în păpușoi, sînt legați câte 6—10 cucuruzi unul lîngă altul.

56. Brađii și molii se numesc și cu un singur nume „buhăși“. Fagii sau stearii cei foarte mari se numesc goruni.

57. Perii, merii, cireșii, prunii se numesc cu un nume: lisniți, ear' fructele lor lisnițe. La pruni le ște exclusiv pomi.

62. Preste tot la fasole se ște fanșulă, fansule.

65. Se ște: „sănătos ca aluna“, „ca mărul“. „Unfeciorsdrăven ca un brad“. „Așa fată are ca o vêsdoagă!“ De multe-ori asemănarea aceasta se folosește pentru a arăta imoralitatea: „Ce mai vêsdoagă!“ Adevă ce ființă coruptă! (Năsăud).

67. Un cal răs se numește dărloagă, un mînz dela 1 1/2—3 ani se numește strășnic. La iepe le ște și „mărține“.

75. Despre cānepișterită (Grylotalpa vulgaris, Die Maulwurfsgrille) se crede, că dacă mușcă pe cineva, acesta nu se mai poate cura, deoarece ce e „fără leac“.

76. Găasca la popor se ște gānsca.

79. Pe vulturii poporului numesc crancăi.

84. Șerpăii (poporul: gāndacii), șopărele se numesc cu un cuvînt gāngăni.

„Ești broasce și gāngăni, Că v'ajung blagovescești!“

Despre broasca deiarbă (broasca verde, numită după culoare) poporul crede, că dacă o pui în un furnicar (mușinoiu), pișcāndu-o furnicile sbiară așa tare, încāt oamenii care sînt în apropiere asurdesc.

86. La melc îi ște cociorboi și Cobelciu. La grier îi ște greluș.

87. Boacă este un peșce scurt cu capul gros. În com. Feldru îi ște gibocă, pe Murăș îi ște babeta, plural babeți.

88. Despre un om tare se ște: „E ca un taor“. Despre cel-ce se culcă de timpuriu: „Se culcă deodată cugăinile“.

Despre copii petulanți: „E cāt un cal de mare și totuși face nebunii“. Despre un om ce nu vorbește cu judecată se ște: „Gāndesci, că are greluși în cap“.

89. Cānele „bate“—latră; ursul—mornăe.

93. Se ște „merga“ pesci. Pescii se prind parte cu „ciorpac“ (un fel de pānză cu găuri făcută din ață răsucită de cānepă în patru cornuri și fiecare corn e aplicat în cāt un capăt dela două bate puse în formă de semicerc una preste alta). Prelungă ciorpac so folosește și tabla, cu care scormonesc petrele. — Se mai prind pesci și cu „făceriul“. Acesta este o legătură de vreascuri (gătejele) uscate formānd o grosime cam de 3—4 dm. și o lungime de 4—6 m., care apoi cānd e senin și apa limpede se aprinde de un capăt și se ține deasupra apei spre a vedă pescii durmind și a-i prinde. Prin comunele Ilva-mare, Măgura, adevă pe unde sînt molii cu rēsînă, în locul acestui făceriu folosește opaiț de rēsînă, adevă aprind rēsînă în o oală și cu aceea umblă după pesci. Pescii se mai prind și cu vērșe sauleasă (nisce îngrădături de nuieluțe de salcă, făcute așa, că intrānd pescii în ele, nu pot eși mai mult afară.

(Va urma.)

*) Cuvîntul „după“ de multe-ori se înlocușește cu „a“, d. e. merg a prune—după prune; merg a lemne după lemne etc.

loc de „Szeben“, Șimleu în loc de „Somlyó“, Cluj în loc de „Kolosvár“, Oradea-mare în loc de „Nagy Varad etc. dar, aceasta e un lucru deja de nesuferit, ca orașele noastre, comunele noastre, munții noștri, riurile noastre și întreaga dulce noastră patrie maghiară să fie învătate din cărțile de școală valache cu astfel de numiri răstălmăcite“. Una între altele multe a trecut-o cu vederea candidatul de balamuc al fiii „patriotice“ din Budapesta, anume: să ne pretindă a nu ne numi „Tribuna“, ci așa, precum va fi sigur permis în patria liberalismului, adică „Szozszo!“! D. că ar fi căldurile în vara asta cam răcoroasă mai mari, ni-am pute explica mai ușor scrintirea unor creeri aplicați din fire la mentinien!

Zarandul pentru „Kultur-egylet“. „Kultur-egylet“-ul se mișcă și în fostul Zarand. Cincideci-și-trei de arangieri, va să zică aproape toți Ungurii și străinii maghiarizați din Zarand, în frunte cu pretorii cercului Brad, Baia-de-Criș și Halmagiu anunță cu multă emfază, că „publicul fostului comitat Zarand“ arangiază în 26 I. c. la Vața comună, în care se află o scaldă sulfuroasă) o petrecere cu dans în favorul reuniunii de maghiarizare „Emke“! Din o invitare, pe care o avem la îndemână, vedem cu mirare, că în acest comitat „patriotic“ figurează și Nemți din Germania, precum dl Ludovic Venator, directorul societății de mine „12 Apostoli“ din Ruda, Carol Griebel, directorul societății montane din Stănița, și Paul Köllner, directorul societății dela „Musariu“. Nu înțelegem, cum acești domni intră în serviciul „Kulturegyet“-ului și promovează atari curente maghiarizatoare în contul Românilor, care le lucră băile. Se vede, că d-lor sau nu știu ce va să zică „Kulturegyet“-ul, sau apoi trecând hotarele Ungariei s-au lăpădat de sentimentele germane naționale și au uitat și de Nemții cei mulți, a căror desnaționalizare este și unul din scopurile societății, pe care ei acum încearcă a o susține. E foarte dureros, că persoane de talia d-lor Venator, Griebel și Köllner intră în colegialitate cu indivizi „patriotici“ ca Spitzer Jakab, Weisz Ajtony etc!!

Petrecere de vară. Primim următoarea: Invitate la petrecerea de vară împreună cu o producție de dilanți ce se va aranga Duminică la 2 August st. n. a. c. în sălile școlăie din loc. Venitul curat este destinat „Fondului școlastic“. Cut, la 20 Iulie 1891. Ioan Bitea, președinte. Ioan Dicu Decanu, cassar. Începutul la 8 ore seara. Prețul intrării: de persoană 1 fl., de familie de 2 m. 1 fl. 50 cr., preste 2 m. 2 fl. Suprasolviri și oferte marinoase pentru „Fond. școl.“ se primesc cu multumiri și se cuitază pe cale diaristică. N. B.: P. T. gardedame sînt rugate a se îngriji de victualii. De vin gratis și cuartire s'a îngrijit com. arangiator.

Macelul dela Feldru. Dint'o corespondență a „Gazetei Transilvaniei“ aflăm, că tribunulul regesc din Bistrița a sistat cercetarea mai departe în cauza vîrsării de sînge din Feldru. Sistarea cercetării judecătorești a produs în popor o indignațiune cît se poate de mare.

Donațiuni. Aflăm din „Transilvania“, organul „Asociațiunii transilvane pentru literatură și cultura poporului român“, că domnul Dr. Aurel Maniu, notar public regesc în Oravița, s'a oferit a contribui până când va fi în viață pe fiecare an cu suma de 200 fl. v. a. la susținerea școlăie civile din Sibiu a „Asociațiunii“, care sumă până când va cere trebuința, să se distribue ca ajutoare de 50, 100 sau 200 fl. v. a. între elevi internate de părinți mai lipsiți sau cu familie mai numeroasă, car' când astfel de ajutoare nu vor mai fi necesare, suma donată să se întrebuinteze spre alte scopuri ale școlăie. — Tot din numita foaie mai aflăm, că decedatul Ladislau Vaida, fost secretar ministerial în pensie, a lăsat „Asociațiunii transilvane“, și adică în favorul școlăie de fete, prin testamentul seu din 7 Ianuarie a. c. suma de 200 fl. cu doarința, ca și dînsul să fie scotit între membri.

Moarte din cauza mușcăturii de viperă. Un accident tragic s'a întîmplat dîlele trecute în comuna Bania din comitatul Timișului. Dșoara Otilia Popescu, tîneră fiică a proprietarului de pături și ferestru Ioan Popescu, promena în societatea mirelui ei prin grădina de lîngă casa părintească. Un frumos trandafir atrase atențiunea d-șoarei, care se și întinse să i-o bucătă de jumătate înflorită; în momentul acela eși din tufiș o viperă și se încolăci în gîrul mînei d-șoarei, care cu un strigăt puternic cădu amestî la pămînt. Înzădar s'a adus în graba cea mai mare ajutor medical, căci tîneră mireasă, care preste 14 dîle avea să pîșească înaintea altărilor, a murit în urma mușcăturii de viperă.

Mort — înviat! În dîlele trecute s'a răspîdit școirea telegrafică, că contele Mihail Plater, mare proprietar în comitatul Bihorului, a fost omorît în 9 I. c. pe trenul accelerat ce circulează între Varșovia și Petersburg. Mai tîrziu școirea a fost modificată într'acolo, că contele a fost lovit de apoplexie și că trăiesce încă. După-cum se anunță acum din Oradea-mare, nici una din aceste sciri nu e adevărată. Contele Plater intr'o scrisoare datată din Viena 16 I. c. încunoscîntează pe arhitectul Coloman Rimánoczy din Oradea-mare, că a făcut cumpărări însemnate pentru castelul seu din Kimpány (comitatul Bihorului) și-l roagă pe Rimánoczy, ca să execute decorarea saelor, ca astfel contele, în Septemvrie, când se va reîntoarce dela o baie de mare, să afle palatul în cea mai deplină

ordine. E bătător la ochi, că contele Plater nu pomenesce cu nici un cuvînt despre faima uiciderii sale lătită prin întreagă presa europeană.

„Wie hájszt?“ „Și-au mai schimbat numele următorii Jidani: Alfred Kohn din Viena în „Kerényi“, Iuliu Móricz din Hosszúhetény în „Madarász“, și Moritz Kornfein din Tapolcaza în „Kardos“.

Bustul bătrînului August Tr. Laurianu, după-cum scrie „Naționalul“, va fi trimis în câte 8 exemplare liceelor din România.

Profesorul Dr. Victor Babeș la Londra. Cetim în „Románul“ (22 I. c.): Astăzi pleacă la Londra dl profesor Babeș. D-sa va espune la congres mai multe lucrări și descoperiri din institutul de Bacteriologie. Anume va face un studiu și demonstrațiuni asupra turbării, asupra tuberculozei și va arăta un nou procedeu, descoperit de d-sa, pentru a colora bacteriile. Va prezenta apoi mai multe specii de microbi patogeni, descoperiți în institutul ce dirige. Dl Babeș dela Londra se va duce la Paris, unde a fost numit de ministerul cultelor să asiste la congresul de igienă.

Schimbare în diplomația română. Cetim în „Timpul“: Trecerea dlui Emil Ghica, în calitate de ministru, dela Petersburg la Viena, e hotărîtă. Hotărîrea guvernului nostru în această privință a fost deja comunicată guvernului austriac.

Moartea unuia din eroii dela Grivița. Unul din cei trei bravi, care au însoțit pe Grigore Ioan în lupta dela Grivița, când s'a luat drapelul dela inimi, anume Stan George, fost în timpul campaniei în batalionul al 2-lea de vînători, a încetat din viață și la 5 curent s'a înmormîntat în comuna Costești. Prin inițiativa căpitanului din localitate i-s'a făcut o frumoasă paradă. El, în urma lui, a lăsat o soție cu patru copii mici. Acest brav sergent, la compania din Costești, a fost mai mult vreme sergent-major. Ori-ce Român va vîrsa o lacrimă, aflînd de moartea eroului Stan George. „Universul“.

Regele Alexandru, după-cum se tefrafează din Belgrad, va face pe la mijlocul lui August o vizită împăratului german. Locul întîlnirii până acum încă nu e hotărît.

Moștenitorul tronului italian, care în 21 I. c. a plecat din Roma spre Anglia, călătorește sub numele unui conte de Polenzo.

O nouă linie ferată în Rusia. Ministerul de comunicațiune și cel de război rusesc au hotărît edificarea liniei ferate strategice Kiew-Achtysk.

Rectificare. Primim următoarele șire: Vêrugăm a rectifica într'acolo publicarea efectuată în prețitul D-Voastre țiar, că adunarea generală a despărțimîntului XXII al „Asociațiunii transilvane pentru literatură română și cultura poporului român“ se va ține în biserică gr. or. din Cetatea-de-Baltă. Totodată, că la petrecerea cu joc pentru victualii s'au făcut dispozițiuni în hotel. Cetatea-de-Baltă, 22 Iulie 1891. Stimători I. Macaveiu, protop., Nicolae Todoran, prot.

SERVICIUL TELEGRAFIC al „TRIBUNEI“.

Viena, 23 Iulie n. Regele Sârbiei va sosi aici la 8 August n. La gară va fi întâmpinat cu solemnitate de membrii dinastiei și de șefii autorităților și va locui în Hofburg ca oaspe al Curții. În ziua următoare va merge la Ischl, unde se va întîlni cu Maiestatea Sa Monarchul nostru.

Continuarea demonstrațiunilor panslave în Praga a făcut earăși nesigură visita Maiestății Sale la expozițiunea din Praga.

Colonia, 23 Iulie n. „Kölnische Ztg.“ publică un articol, în care numesce proiectul de căsătorie al moștenitorului tronului României o intrîgă de curte de natură politică, înscenată cu cea mai mare istețime. Însă în cele din urmă România a recunoscut, că este primejdios, și l-a abandonat. Acest proiect este favorabil Rusiei, care voiesce, ca România să se slăbească în lăuntru și în afară.

Paris, 23 Iulie n. Consiliul municipal a hotărît a închiria hala de mașini, remasă dela expoziție, spre scopul de a se instala o expoziție rusească într'însa și a-și arăta în chipul acesta simpatia sa către Rusia.

Breslau, 23 Iunie n. Din multe părți ale Silesiei sosesc sciri despre inundațiuni mari. Toata valea riului Neisse seamănă cu o mare, multe sate sînt sub apă.

Bibliografie.

A apărut: „Tratatul boalelor acute infectătoare“, anunțat deja prin țiarele noastre românesce, se află de vîndare singur numai la autor sub adresa: Simeon Stoica, medic cercual în Rodna-vechie (O-Radna), comit. Bistrița-Năsăud. Prețul 1 fl. și expedarea postală 10 cr.

A apărut: „Disertațiune despre episcopii și vicarii români din Maramureș. De Tit Budu, paroh în S. Șugagat, protopop de Mara și administratorul oficiului vicarial din Maramureș. Gherla 1891.

În editura librăriei Sococ & Comp. dia București a eșit de sub tipar:

„Curs practic și gradat de stil și compozițiune“. (Stilistica și carte de cetire) pentru usul clasei a III-a și a IV-a secundare. Partea a II-a cuprinde: Stilul; calitățile sale: tropi și figuri; genurile literare; descrițiunea didactică, frumoză și poetică; contemplațiunea; paralela; caractere; narațiunea; disertațiunea; însoțite de modele și de teme; poesia epică, lirică, didactică și dramatică, precum și analize literare; literile și ortografia chirilică; bucăți pentru cetit, alese din autorii vechi și moderni; genul epistolar cu toate telurile de epistole. De I. Manliu, profesor de limba română la „Institutul pedagogic de fete“ și premiat al Academiei-Române pentru cărțile sale didactice. Edițiunea a V-a. Adausă și corectată.

„Revista Catolică“. Apare la 15 și 30 a fiecărei luni în Baia-mare. Directorul periodului: Dr. Vasile Lucaci. Anul 5. Nrii 11 și 12 dela 15—30 Iunie 1891 au următorul cuprins: Sanctissimi Domini Nostri Leonis Divina providentia Papae XIII. Litterae Encyclicae de conditione opificum. — Lumea română și biserica cristiană. (Urmare și fine.) — Literatură. — Bibliografie. — Revista contemporană.

(Cătră sfîrșit revista anunță, că-și suspende aparițiunea ulterioară, deocamdată pe timp nedeterminat.)

„Foaia Săteanului“. Suplement la nr. 10 dela 7/19 Iulie 1891 al „Gazetei Bucovinei“. Anul I. Nr. 3 are următorul cuprins: Căldura. — Ce e solidaritatea? — Mărunțuri. — „Scormon“. Novela de Ioan Slavici. — „Trei, Doamne și toți trei!“ De George Cosbuc. — Poesii populare. — Anecdote populare. „Calul mator la judecată“. — Ghicitori.

Extrase din „Budapesti Közlöny“.

Posturi vacante: — Un post de practicant în drept la judecătoria cerc. din Macău. A se adresa în două săptămîni la autoritățile competente.

LOTERIE.

Tragerea din 23 Iulie st. n.

Brünn: 46 74 70 82 1

Căldarul dîlei.

12/24 Iulie 1891.

Înălțim: Proclu și Ilariu.
regorian: Cri-tina.

Searele: răsare 4.39, apune 7.33

Buletin meteorologic.

Sibiu, 23 Iulie n. 6 oare dimineața.

Presiunea atmosferică în mm. (Mediul lunar 724.7)	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcțiunea vîntului
Observată	Diferența după presiunii		
726.0	+1.6	+14.8 — +22.6+10.4	SO.

Din țeară 21 Iulie n. 7 oare dimineața.

Stațiunile	Presiunea atmosferică în mm.	Temperatura Celsius	Vîntul direcția	țeara
Budapesta	760	+15.0	V	3
Sătmă	762	+19.6	SO	1
Cluj	760	—	S	1
Orșova	763	—	—	—
Arad	762	+17.1	S	6
Panciova	762	+17.9	V	4

Sosiți în Sibiu.

La 23 Iulie n.

Hotel „Neurhrer“. Csiky, proprietar mare din Reghinul-săsece. E. Decker din Dresda. D. C. Gottschling din Radkersburg. Mosonyi din Bilkács. Klein, fabricant din Pesta-nouă. Richter, căpitan. Grünfeld din Mediaș și L. Rozdonyi din Budapesta, comercianți.
Hotel „Melzer“. Stoikovich, sublocotenent din Budapesta. F. Jaksehi, căpitan, și Iosif Kleinrath, sublocotenent, din Orștie. Goerlitz din Breslau și Breckner din Agnita, comercianți.

Economie.

Cumpărare de hîrtii de valoare de cătră cassa de păstrare postală. Direcțiunea cassei de păstrare postale reg-ung. atrage prin un circular atențiunea publicului asupra acelei împiegurări, că numita direcțiune cumpără tot felul de hîrtii de stat, losuri și obligațiuni după cursul dîlei fără nici o competență sau provisiune din partea părților interesate. Aceasta se poate mijloci prin oficiile postale prelîngă depunerea sumelor necesare sau pe baza depunerilor făcute dela mai nainte prelîngă libel de depunere, prin ceea-ce se cruță speșele portului. Hîrtiile de valoare la dorință se predau părților interesate sau se iau fără ori-ce speșe în deposit; în cazul din urmă manipulațiunea, precum separarea și răscumpărarea cupoanelor, ținerea în evidență a losurilor și hipotecelor etc., o prevede cu acuratețe cassa de păstrare postală.

Negocieri convenționale cu Sârbia.

Cetim în „Pester Lloyd“: Guvernul sârbesc s'a declarat învoit de a intra în negocieri comerciale-politice cu Austro-Ungaria și Germania. Deoarece-înse e deja hotărît, că după încheierea negocierilor convenționale cu Elveția vor avê se urmeze cele cu Italia, negocierile cu Sârbia vor urma probabil, — precum anunță „Fremdenblatt“, — numai la toamnă, după încheierea convenției cu Italia.

Sistarea vămilor de retorsiune în contra României. În numărul nostru de alături am publicat dispozițiunile luate de guvernul ungar privitor la comunicația de transis cu România. Publicăm în nrul de față și ordinațiunea privitoare la sistarea vămilor de retorsiune. Textul acestei ordinațiuni e după „Pester Lloyd“ următorul:

Ministrul de comerciu reg-ung. în conțelegere cu ministrul de finance reg-ung. a exmis sub nr. 46.334 următoarea ordinațiune cu privire la sistarea vămilor de retorsiune și a adausurilor vamale existente în comunicația cu România, precum și a altor restricțiuni existente în această comunicație. În conțelegere cu ministrul de finance reg-ung. și cu ministrul competent ces. austriac ordonez:

După-ce năile austro-ungare, precum și mărfurile de proveniență austro-ungară cu începere dela 11 Iulie 1891 nu vor fi tractate în România mai nefavorabil ca năile și proveniențele altor state, se sistează următoarele ordinațiuni:

1. Ordinațiunea sub nr. 757, cu data 22 Maiu, publicată în nr. 118 al lui „Budapesti Közlöny“ din an. 1886, privitoare la taxarea vamală a mărfurilor de proveniență română.
2. Ordinațiunea sub nr. 759, cu data 22 Maiu, publicată în nr. 118 al lui „Budapesti Közlöny“ din an. 1886, privitoare la oprirea importului liber de cereale române cu aplicarea nobilitării.

3. Ordinațiunea sub nr. 37176, cu data din 26 Iunie 1886, publicată în nr. 25 al lui „Penzügyi Közlöny“ din an. 1886, privitoare la vămile mai urcate impuse mărfurilor române și la tractarea vamală provisorică a mărfurilor de proveniență română.

4. Ordinațiunea sub nr. 75.408 din 24 Iulie 1886, publicată în „Penzügyi Közlöny“ nr. 23 din anul 1886, privitoare la vedirea provenienței la cerealele bulgăresce sau turcesci, care se importează preste Sârbia în teritoriul vamal.

5. În ordinațiunea sub nr. 29.270 din 25 Maiu, publicată în nr. 17 din anul 1887 al lui „Penzügyi Közlöny“, privitoare la instrucțiunea de executare la tariful vamal, e a se șterge punctul 2, privitor la tractarea vamală a proveniențelor române.

Prin urmare proveniențele române, la importul în teritoriul vamal austro-ungar sînt supuse taxelor vamale autonome cuprinse în art. de lege XVI: 1882 și în art. de lege XXV: 1887 și XXIV: 1888.

Comerciiul morăresc cu cerealele din România e permis prelîngă observarea dispozițiunilor cuprinse în secția 4) a ordinațiunii cu data 29 Maiu și publicată în „Penzügyi Közlöny“ nr. 23 din anul 1882.

Spre evitarea neînțeleșurilor se observă, că favorisările vamale în comunicația de graniță, acordate cerealelor din Sârbia prin nota 2 la clasa de tarif VI, „Cereale“, a tarifului vamal general, sînt îndatorate ca și mai nainte la producerea certificatelor de proveniență.

Această ordinațiune intră în vigoare deodată cu țina publicării.

Budapesta, 16 Iulie 1891.

Gavril Baross m. p.

Prețul mărfurilor.

Tîrgul de rîmători în Steinbruch. În 20 Iulie n. s'au notat: unguresci bătrîni grei — cr. până 43 — cr. unguresci grei tineri 45 — cr. până 45 1/2 cr., de mijloc 46 — cr. până 47 — cr. ușori 48 — cr., până 50 — cr., marfă țerănească grea — cr., până — cr., de mijloc 45 — cr. până 46 — cr., ușor 47 — cr. până 49 — cr., românesce, de B akony, grei — cr. până — cr., transito grei — cr. până — cr., transito de mijloc — cr. până — cr., transito ușori — cr. până — cr., transito sârbesci grei 46 1/2 cr. până 47 — cr., transito de mijloc 47 — cr. până 47 1/2 cr., transito ușori 48 — cr. până 48 1/2 cr.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 21 Iulie n. 1891.

Sămînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.
dela	până	dela	până	
Grâu				
Bănățenece vechiu	76	—	77	—
Grâu dela Tisa	76	10.10	77	10.15
Grâu „Pesta“	76	10.05	77	10.10
Grâu de Alba-Reg.	76	10.10	77	10.15
„Bacica“	76	10.10	77	10.15
Grâu ung. de Nord	76	10.10	77	10.15
Sămînțe, vechi ori noue	Sotul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	
Săcară		70—72	8.15	8.25
Orz		60—62	5.80	6.20
		62—64	—	—
„		64—66	—	—
„		39—41	5.50	5.90
Ovăș		75	5.65	5.70
Cucuruz (porumb)	bănăț.	75	5.55	5.60
„	de altsoiu	73	—	—
Meiu				
Hrîșcă				
Grâu	de primă.	9.79	9.81	
„	de toam.	9.31	9.32	
Cucuruz	„	5.15	5.17	
„	„	5.57	5.60	
„	„	5.87	5.99	
„	„	5.87	5.99	
Produse diverse	Sotul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	
Sem. de trif.	Lucernă angurească	—	—	
„	roșie	—	—	
„	rafinat	—	—	
Oleu de rap.	dela Pesta	37.—	38.—	
Uns. de pore	dela țeară	61.—	61.50	
„	svătăță	44.50	45.—	
„	afumată	50.—	50.50	
„	„	35.50	37.—	
Său	„	19.—	19.25	
Prune	slavon, nou	17.—	18.—	
Lietar	bănățenece	15.—	16.—	
„	brută	—	—	
„	galbină străcurată	—	—	
Ceară	de Rosenau	137.	138.	
„	brut	17.25	17.75	
„	„	19.—	19.50	

Cursul pieței din Sibiu.

Din 23 Iulie n. 1891.

Hărtie-monetă română	Camp.	9.23	vînd.	9.34
Lire turcesci	„	10.50	„	10.60
Imperiali	„	9.50	„	9.55
Ruble rusesci	„	1.26	„	1.28

Bursa de Budapesta.

Din 21 Iulie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	105.15
„ „ 4%	102.30
„ „ 5%	117.—
Imprumutul căilor ferate ung.	113.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	113.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	100.—
Bonuri rurale ung.	92.—
„ croato-slavone	104.50
Obligațiunile desp. regalilor	96.75
Imprumut cu premiu ung.	141.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	131.25
Renta de hărtie austriacă	92.75
„ de argint austriacă	92.50
„ de aur austriacă	111.—
Losurile austriace din 1860	149.—
Acțiunile băncii austro-ungare	1025.—
„ de credit ung.	341.75
„ „ austr.	294.30
Scrisuri fonciere ale institut. de cred. și economii	102.—
„ Albina	—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.55
Napoleon-d'ori	9.33
Mărci 100 imp. germane	57.75
Londra 10 Livres sterlingi	117.60

Bursa de Viena.

Din 21 Iulie n. 1891.

Renta de aur ung. 6%	105.—
„ „ „ 4%	102.15
„ „ hârtie 5%	117.—
Imprumutul căilor ferate ung.	117.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune).	113.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost. ung. (2-a emisiune)	99.40
Bonuri rurale ung. croat.-slavone	92.—
Imprumut cu premiu ung.	104.75
Renta pentru regularea Tisei și Seghedin	142.50
Renta de hârtie austriacă	131.40
„ „ argint austriacă	92.75
„ „ aur austriacă	95.40
„ „ aur austriacă	111.50
Losuri austr. din 1860	149.50
Acțiunile băncii austro-ungare	1024.—
„ „ de credit ung.	340.25
„ „ „ „ austr.	295.—
Argintul	5.61
Garbeni împărătești	9.33
Napoleon-d'ori	5.71
Mărcă 100 imp. germane	117.60
Londra 100 Livres sterlingi	

PIANURI ALESE

se află de vânzare în negustoria de pianuri

Heldenberg

[1097] 3-30

în Sibiiu.

Pian mare, pian mic, mignon și pianin.

Toate pianurile se vând aici cu mult mai ieftin, decum le-ar pute cumpăra cineva pe cale directă; prelunga aceasta numai ceea-ce e mai bun, ales în fabrici de om expert, prin urmare pianuri probate nu numai de unul care cântă la pian. Pentru judecarea unei construcții nedefectuoase a unui pian, prelunga a pute cânta se mai recer și alte cunoștințe speciale și experiențe.

Acea marfă de rate, pe care firme neînsemnate o fabrică anume pentru negoțul de provincie și o laudă în liniște prin agenți de diferite branșe, nu se poate recomanda spre cumpărare.

Garanță de mai mulți ani se înțelege de sine.

Circus Enders

în Piața-lemnelor (Hermannsplatz).

Astați Vineri în 24 Iulie 1891:

Mare reprezentațiune

în arta mai înaltă de călărit, dresură de cai, gimnastică, echilibristică, ballet, câni dresați și pantomimică.

La sfârșit: „Bal mascat“ executat de toți domni și damele societății.

Inceputul 1/9 oare seara.

Prețul locurilor:

Șirul I. și II. 60 cr.; locul II. 40 cr.; locul III. 30 cr.; galeria 15 cr.

NB. Presentarea măgarului dresat „Rigolo“.

Cu stimă

Iosif Enders,

directorul circusului.

[1104] 1--

Detalii în afișurile de zi.

O măieriste

Tirgul cailor (Rossplatz) nr. 11.

(consistitoare din o casă cu două încăperi, culină, grajd pentru 10 vite și o sură mare, apoi din o grădină mare cu pomi, cu dreptul de folosire a jumătate din poamele ce se află), e de închiriat.

A se adresa strada Bisericii (Kirchengasse) nr. 11, suburbiul Iosefin. [1108] 3--

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiiu.

A ieșit de sub tipar

DICȚIONAR

român-germân și germân-român

de

Sab. Pop. Barciannu,

din. paroch gr.-or. în Rășinari, asesor consistorial etc.

Revidat și completat de

Dr. D. P. Barciannu.

Partea I. Română-germână.

704 pagini.

Prețul 2 fl. 50 cr. v. a.

Partea II. Germână-română.

1152 pagini.

Prețul 3 fl. 80 cr. v. a. = 10 lei.

Deposît general pentru România la librăria lui

Alexandru Degenmann,

București, Calea Victoriei 53.

NB. Pentru trimiterea prin poștă 20 cr. v. a. de exemplar.

În editura „Institutului tipografic“

a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de

D. COMȘA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Institut tipografic în Sibiiu.

A eșit de sub tipar și se află de vânzare la Institutul tipografic, societate pe acții în Sibiiu

MEMORIALUL

arhiepiscopului și metropolitului

Andrieu baron de Șaguna

sau

luptele naționale-politice ale Rom nilor

1846—1873

de

NICOLAE POPEA,

archimandrit-vicar arhiepiscopesc.

Tomul I.

Prețul 1 fl. 30 cr.

INSTITUT TIPOGRAFIC ÎN SIBIIU.

Se află de vânzare:

Plicuri oficioase

adresate: direcțiunii financiare, — oficiului de dare r. u., — tribunalului reg. ca judecatorie a cărților funduare, — scaunului orfanal comitatens, — primăriei comunale, — judecătoriei cercuale, — protopretorului cercual.

Formular

Sz. _____

A tekintetes megyei árvaszéknek

Hivatalból. _____

Portomentes. _____

_____ ügyben.

100 bucăți 50 cr.

mărima 14 X 21 1/2

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 20 Iulie 1891.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
	Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de accelerat		Tren de accelerat	Tren de accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren de accelerat	Tren de persoane		Copșa-mică					
Viena	10.50	8.—	8.—		3.25	București	4.40	7.35		8.50	Viena	10.50	8.—	3.25	Teiuș	3.09		1.39		Copșa-mică	3.—	10.47		7.10	
Budapesta	8.30	1.50	3.20	5.50	9.15	Predeal	9.12	1.12		5.16	Budapesta	8.15	1.50	9.50	Alba-Iulia	3.50		2.19		Șeica-mare	3.31	11.27		7.43	
Szolnok	11.38	3.57	6.50	9.22	11.19	Timiș	9.41	1.42		5.57	Szolnok	11.14	3.57	1.05	Vințul-de-jos	4.09		2.36		Loamneș	4.15	12.08		8.27	
P-Ladány	2.12	5.51		11.53	12.57	Brașov	10.17	2.18		6.58		3.45	6.52	5.24	Jibot	4.52		3.03		Ocna	4.46	12.38	7.—	8.59	
Oradea-mare	3.53	7.06		1.50	2.12		2.48	4.20		7.23	Arad	4.30	2.20	5.46	Orăștie	4.55		3.30		Sibiiu	5.10	1.—	7.35	9.23	
Mező-Telegd	4.—	7.13		2.34	2.19	Feldioara	3.19	5.07		8.03		4.42	2.34	5.57	Simeria (Piski)	5.23		4.17							
Rév	4.30	7.43		3.03	2.49	Apatia	3.40	5.42		8.37		5.03	3.05	6.19	Deva	5.59		4.33		Sibiiu		7.35	4.34	3.35	
	5.22	8.18		3.46	3.26	Agostonfalva	3.56	6.09		9.04		5.14	3.23	6.30	Braniștea	6.24		4.55		Ocna		8.02	4.58	4.09	
Bracea	5.45			3.57		Homorod	4.29	6.55		9.46		5.32	3.39	6.48	Ilia	6.49		5.17		Loamneș		8.30	5.25	11.09	
Bucia	6.05	8.51		4.09		Hașfalău	5.34	8.23		11.03		5.56		7.12	Gurasada	7.—		5.28		Șeica-mare		9.05	5.55	11.40	
Ciucia	6.31	9.07		4.55	4.21	Sighișoara	5.54	8.53		11.29		6.12		7.27	Zam	7.28		5.53		Copșa-mică		9.34	6.20	12.05	
Huiedin	7.12	9.37		5.34	4.55	Elisabetopol	6.21	9.31		12.06		6.58		8.07	Soborșin	8.03		6.24							
Stana	7.29			5.51		Mediaș	6.42	10.09		12.37		7.26		8.33	Conop	8.54		7.02							
Aghirș	7.49			6.12		Copșa-mică	6.55	10.31		12.53		7.52		8.57	Conop	9.10		7.17		Cucerdea—Oșorheiu—Regh.-săs.					
Ghirbău	8.01			6.25	5.47		6.57	10.47		1.18		8.08		9.13	Radna-Lipova	9.44	5.14	7.46							
Nădășel	8.14			6.39		Micăsasa		11.06		1.39		8.26		9.29				7.57		Cucerdea		2.50	8.20	2.41	
Cluj	8.29	10.37		6.56	6.—	Blaj	7.31	11.42		2.13		8.52		9.53	Györök	10.11	6.20	8.05		Ludoș		3.34	9.11	3.27	
	8.46	11.10		8.20	6.18	Crăciunel		11.57		2.27		9.50		10.19	Glogovaț	10.34	6.49	8.30		Oșorheiu		5.20	11.17	5.14	
Apahida	9.03	11.28		8.45	6.34	Teiuș	8.—	12.28		2.49		10.16		10.50	Arad	10.46		8.40		Reghinul-săs.		5.35		5.36	
Ghirbău	10.08	12.38		10.21	7.34		8.07	1.08	1.25	6.52		10.36		11.16	Szolnok	11.18	8.24	9.05							
Cucerdea	10.37	1.14		11.09	7.57	Aiud	8.24	1.35	1.50	4.07		11.—		11.44	Budapesta	4.15	11.51	2.21							
Uioara	10.56	1.21		11.17		Vințul-de-sus		2.05	2.12	4.28		11.26		12.06	Viena	7.20	1.55	5.50							
Vințul-de-sus	11.04	1.29		11.26		Uioara		2.13	2.19	2.34		11.53		12.38		6.05	7.20	1.40							
	11.04	1.54				Cucerdea	8.54	2.31	2.39	4.52															
Teiuș	11.45	2.13		12.18	8.38	Ghirbău	9.23	3.18	3.15	5.26															
	12.13			12.18	8.48	Apahida	10.45	4.45	4.32	6.34															
Crăciunel	12.44			12.58	8.43	Cluj	11.01	5.14		6.52															
Blaj	12.59			1.34			11.01	6.08	4.53	6.52															
Micăsasa	1.35			1.51	9.14	Nădășel		6.29	5.30	7.40															
Copșa-mică	1.51			2.29		Ghirbău		6.47	5.47	8.—															
Mediaș	2.12			2.48	9.48	Aghirș			7.02	6.11															
Elisabetopol	2.31			3.03	9.50	Stana			7.28	8.53															
Sighișoara	3.04			3.26	10.06	Huiedin	12.17		7.47	6.43															
Hașfalău	3.46			4.07	10.28	Ciucia	12.47		7.47	6.43															
Homorod	4.04			4.49	11.04	Bucia			8.25	7.12															
Agostonfalva	5.26			5.35	11.19	Bracea		1.26	9.10	7.51															
Apatia	6.10			7.23	12.27	Rév			9.30																
Feldioara	6.41			8.09	12.58	Mező-Telegd			9.90																
Brașov	7.17	Tr. de persoane	Tren de accelerat	8.43	1.15	Oradea-mare		1.52	10.07	8.17															
Timiș	7.17	Tr. de persoane	Tren de accelerat	9.18	1.35	P. Ladány		2.18	10.44	8.42															
Predeal	8.—			10.05	2.00	Szolnok		2.25	11.04	8.47															
București	12.20			12.20	5.15	Budapesta		2.55	5.26	3.31															
	1.41			1.41	5.57	Viena		6.20	7.30	6.35															
	2.26			2.26	6.29			3.—	1.40	1.40															
	8.50			8.50	11.55					7.20															
Murș-Ludos—Bistrița					Bistrița—Murș-Ludos					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Murș-Ludos				4.—		Bistrița				1.16															
Tagu-Budatelic				6.48		Tagu-Budatelic				4.15															
Bistrița				9.59		Murș-Ludos				7.21															
Nota: Numeri încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.																									
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					
Careii-mare				5.50		Zelău				1.56															
Zelău				11.—		Careii-mare				6.48															
Careii-mare—Zelău					Zelău—Careii-mare					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa-mică—Sibiiu					